ద్రష్ట
కస్తూరి మురళీ కృష్ణ

ఒక్కమాట

దక్షిణ భారతం పైకి దండెత్తి వచ్చిన మొదటి ముస్లిం సేనాని మాలిక్ కాఫర్.
అల్లావుద్దీన్ ఖిల్జీ ఢిల్లీ పాలకుడిగా ఉన్న సమయంలో మాలిక్ కాఫర్ మలబారు తీరం వరకూ చొచ్చుకు వచ్చాడు. మధురపై దాడి చేశాడు. శ్రీరంగంలో మారణహోమం సృష్టించాడు. చిదంబర ఆలయాన్ని పునాదులతో సహా పెకిలించి వేశాడు. బోలెడంత సంపదను ఏనుగులపై మోసుకుని ఢిల్లీ తీసుకు వెళ్ళాడు. ఆ దండయాత్ర ఈ కథకు ఆధారం. మాలిక్ కాఫర్ దండయాత్ర వల్ల భారతీయ సమాజంలో జరిగిన అల్లకల్లోలాన్ని, భారతీయ మనస్తత్వం పై కలిగిన గాయాల ప్రభావాన్ని వర్ణించటం ఈ రచన ప్రధానోద్దేశ్యం. మనకు సాధారణ చరిత్ర పుస్తకాలలో, కనబడని ఘోరమైన చేదు నిజాలు, మనల్ని మనం మరిచిపోతున్న తరుణంలో, మన పూర్వీకులు ఎన్ని దారుణమైన మారణకాండలను అనుభవిస్తూ కూడా ధర్మాన్ని పదిలంగా కాపాడాలో, ప్రజలకు తెలియ చెప్పాలన్న ఆశయంతో ఈ రచన సాగుతుంది. చరిత్రలో జరిగిన గాయాలను తిరిగి తోడటం కాదిది. మానని గాయాల స్వరూపాన్ని అర్థం చేసుకోవటం ద్వారా వాటి చికిత్సకు ఉపక్రమించుటంతో పాటు, భవిష్యత్తులో ఇటువంటి గాయాలు కాకుండా జాగ్రత్తలు పడేందుకు దేశ ప్రజలను ఉద్యుక్తులను చేయటం ఈ రచన లక్ష్యం. అనేక చారిత్రక ఆధారాలు, చారిత్రక పాత్రలు, కాల్పనిక పాత్రలలో కలగలిపి సాగించిన రచన ఇది.

మురళీకృష్ణ

(గత సంచిక తరువాయి)

'**వాళ్ళ గురించి ఎందుకంత ఆసక్తి?** వాళ్ళకి ఎదురు పడకపోవటమే మంచిది. వాళ్ళకి చిక్కిన తరువాత మనం ఎలా మిగులుతామో తెలియదు' అన్నాడు ప్రహరిసింహుడు.

ఇంతలో చంద్రశేఖరుడి దృష్టి ఆ వైపుగా వస్తున్న పద్మినిపై పడింది. అతడి కళ్ళు మెరిశాయి.

పద్మిని నడకలో వేగంలేదు. విషాదం ఉంది. ఎంతో భారంగా పడుతున్నాయి అడుగులు. ఆమె చూపులు దిగంతాల్లో శూన్యాన్ని వెతుకుతున్నట్టున్నాయి. ఆమెని చూస్తున్న ప్రహరుడి కళ్ళల్లో నీళ్ళు కదిలాయి.

'మా పద్మిని అమ్మగారు ఎంత చలాకీగా ఉండేవారనుకున్నావు, ఆమె నడుస్తూంటే నదీ ప్రవాహం తలుపుకు వచ్చేది. నవ్వితే హరివిల్లు విరిసినట్టుండేది. మాట్లాడితే వీణ వాయించినట్టుండేది'

'మరి ఇపుడు ఇలాగయిపోయిందేమిటి?' ఆమె నుంచి దృష్టి తిప్పకుండా అడిగాడు చంద్రశేఖరుడు.

'తురకల బారిన పడిన తరువాత బ్రతికి ఉండటమే అద్భుతం. బ్రతికినా జీవచ్ఛవంలా మిగలటం సామాన్యం' అన్నాడు ప్రహరుడు.

'ఎందుకు?' అడిగాడు చంద్రశేఖరుడు.

'ఎందుకేమిటి, పద్మిని అమ్మగారి కళ్ళముందే వాళ్ళమ్మ, మా సంస్థానానికి రాణిగారిని, తురకలు చెరిచారు. మా రాజుని, నరికి పోగులు పెట్టారు. మతం మారేందుకు ఇష్టపడని మంత్రిని ఏం చేశారో తెలుసా?'

'ఏం చేశారు?'

చంద్రశేఖరుడి గొంతు తడి ఆరిపోతుంది. కానీ కళ్ళల్లో ఉత్సాహం స్పష్టంగా తెలుసోంది. ప్రహరుడి మాటలు అతడిని ఉత్తేజితుడిని చేస్తున్నాయి.'

'మతం మారుతావా?' అని అడిగారు.

మంత్రి ఒప్పుకోలేదు.

'ఒకడు అతడి కూతురిని ఎత్తుకుపోయాడు. ఇంకొకడు భార్యను ఎత్తుకుపోయాడు. అయినా అతడు మతం మారనన్నాడు. గోమాంసం అతడి నోట్లో కుక్కారు. అతడు వెంటనే బలవంతంగా వాంతి చేసుకున్నాడు. 'పాలు తాగుతావు కానీ మాంసం తినవెందుకు?' అని అడిగాడు తురకల సేనాని.

'నిజమే, పాలు కూడా శరీరంలోంచి వచ్చేవేకదా!' ఆలోచనగా అన్నాడు చంద్రశేఖరుడు. చంద్రశేఖరుడిమాటలు విననట్టే చెప్పుకుంటూ పోయాడు ప్రహరసింహుడు.

'తల్లి పాలు తాగుతాం? తల్లి మాంసం తింటామా? మేము తినం. మీరు తింటే తినండి' అన్నాడు మంత్రి తురక సేనాని ప్రశ్నకు సమాధానంగా'

'బాగుంది' అన్నాడు చంద్రశేఖరుడు.

'దానికి ఆ తురక సేనాపతికి ఎంత కోపం వచ్చిందనుకున్నావు! మంత్రిని కట్టేసి కళ్ళు పీకించారు. పడుకోబెట్టి, కత్తులు వేడిచేసి చర్మం ఒలిపించాడు. దురదృష్టవంతుడా మంత్రి. అయినా ప్రాణాలు పోలేదు. శరీరంలో ఒకో అంగం కోస్తూ చిత్రహింసలు పెట్టి చంపేశారు.

ఇదంతా పద్మిని అమ్మగారు చూశారు. ఇలా మంత్రిని చంపిన తరువాత పద్మిని అమ్మగారిని సేనాపతి తన గుడారానికి తీసుకువెళ్ళాడు.'

వింటున్న చంద్రశేఖరుడు ఊపిరి బిగపట్టాడు. 'తరువాత ఏం జరిగింది?'

'ఇదంతా ప్రత్యక్షంగా చూసిన ఎంతటి ధైర్యవంతుడికయినా గుండెలదిరిపోతాయి. ఇక సున్నిత మనస్కులయిన యువతుల గురించి ఏం చెప్పాలి? అందుకే అమ్మగారు అలా అయిపోయారు' దిగులుగా అన్నాడు ప్రహరుడు.

'కానీ.. ఒకరిని అలా చిత్రహింసలు పెట్టాలంటే కూడా ఎంతో ధైర్యం అవసరం కదా!' అన్నాడు చంద్రశేఖరుడు పెదిమలు తడుపుకుంటూ.

చంద్రశేఖరుడి వైపు నిశితంగా చూశాడు ప్రహరుడు.

'అందుకు ధైర్యం అవసరం లేదు. రాక్షసత్వం పుష్కలంగా ఉంటే చాలు. నిస్సహాయుడిని బంధించి హింసించేందుకు ధైర్యం ఎందుకు?'

'నీ కర్థం కాదులే' అంటూ లేచాడు చంద్రశేఖరుడు.

అతడు వెళ్ళిపోయిన చాలా సేపటి వరకు ప్రహరుడు కదలలేదు. అతడిలో ఏదో అలజడి జరుగుతోంది.

తాను చెపుతున్న విషయాలు చంద్రశేఖరుడి మెదడులో కలగకూడని ఆలోచనలు కలుస్తున్నాయేమోనన్న అనుమానం కలుగుతోంది అతడికి.

****

ప్రవహిస్తున్న నది నీళ్ళను చూస్తూ కూచున్నాడు గంగాధర శర్మ.

సాధారణంగా ప్రవహించే నీళ్ళను చూస్తూ తన్మయుడైపోతాడు గంగాధర శర్మ. సృష్టిలోని అద్భుతాలలో నీరు అగ్రస్థానం వహిస్తుందనిపిస్తుందతనికి.

నీరు జీవాలకు ప్రాణం. జీవసృష్టి ఆరంభమయింది నీటిలోనే. నారములపై అధినేత నారాయణుడు. నారముల నుంచి జనించినవాడు నరుడు. అందుకే వేదఋషులను నదులను మాతలుగా భావించి కొలిచారు.

ఋతం దేవాయ కృణ్వతే సవిత ఇన్ద్రాయాహిఘ్నేన రమన్తః ఆపః!

పరహర్యత్యక్తు రసాం కియాత్యా, ప్రథమః సర్గ ఆసామ్"

నిరంతరం నీరు ఇంద్రుడి వైపు పరుగిడుతుంటుంది. ఉరకుల పరుగుల మెరిసే నీరు పరుగిడుతూనే ఉంటుంది. తొలిసారిగా నీరు ప్రవహించటం ఎప్పుడు ఆరంభమయిందో ఎవరికి తెలుసు?

నీటిని చుస్తుంటే గంగాధర శర్మ మనస్సు సృష్టి ఆరంభమైన తరువాత నీరు ప్రవహించటం మొదలయిన క్షణాల దగ్గరకు పరుగిడుతుంది.

ఎలా ఉండి ఉంటుంది సృష్టి అప్పుడు? జల జల జాలువారుతున్న నీరు జీవాన్ని మోసుకొస్తుందని సృష్టికి తెలుసా?

కానీ ఇప్పుడు నీటిని చూస్తుంటే ఎందుకో, అతడి మనస్సులో ఆనందం కలగటం లేదు. సుళ్ళు తిరిగే నీటిలో అందాలు చూడలేకపోతున్నాడు. తన ఎదలోని విషాదం ద్రవీభవించి నీటి రూపం ధరించి ప్రవహిస్తున్నట్టనిపిస్తోంది.

ఇంతలో పక్కన అలికిడి అయితే చూశాడు.

ఎవరిని కలవకూడదని అందరినీ తప్పించుకుని తిరుగుతున్నాడో, అతడు ఎదురుగా నిలబడ్డాడు. శూరవర్మ ఎదురుపడాలంటే గంగాధర శర్మ సిగ్గుపడుతున్నాడు. ఆ రోజు తనమీద నమ్మకంతో శూరవర్మ ఒక్కడే తురకలతో ప్రాణాలకు తెగించి యుద్ధానికి సిద్ధపడ్డాడు. తాను వెంటవస్తానని అనుకున్నాడు. కానీ తాను యుద్ధంలో పాల్గొనలేక పోయాడు. తన ప్రాణాన్నే కాదు, శూరవర్మ ప్రాణాన్ని కూడా ప్రమాదంలోకి నెట్టాడు.

ఈ తురకలే శివలింగాన్ని తుత్తునియలు చేసిన ధూర్తులన్న ఆలోచన ఆ క్షణంలో తనకెందుకు ఆవేశాన్ని ఇవ్వలేదు? సోమనాథం పై దాడి చేసిన వారు వేరు, తన ఎదురుగా ఉన్నవారు వేరు అనుకున్నాడు. ఒకడు పొరపాటు చేశాడని అందరూ అలాంటి వారేనని భావించటం పొరపాటని అనుకున్నాడు. అది దోషమా!

గంగాధర శర్మ మనసులో జరుగుతున్న అలజడి స్వరూపం శూరవర్మకు తెలుసు. గంగాధర శర్మ గురవుతున్నలాంటి అలజడికి సమస్త భారతీయ సమాజం గురవుతోందనీ అతడికి తెలుసు. ఇది అతడిలో బాధనూ, వేదననూ కలిగిస్తోంది.

సమాజం ఒకరకమైన జీవన విధానానికి అలవాటు పడుతుంది. ఆ జీవన విధానంలో మార్పు హఠాత్తుగా సంభవిస్తే, మారిన పరిస్థితులకు అనుగుణంగా వెంటనే మారటం కుదరదు. ఈ సంధి సమయం ఏ సమాజానికయినా అత్యంత ప్రమాదకరమైనది. నాగరికతలే అదృశ్యమైపోతాయి. ఈ మార్పును భారతీయ సమాజం ఎలా తట్టుకుంటుందో? ఈ పెనుముప్పు నుంచి చేయాల్సి ఉంటుందో అనంతకాలం నుంచీ అలుపు సొలుపు లేకుండా నిరంతరం సంస్కృతి పరిరక్షణ కోసం పోరాడుతూ వస్తున్న భారత జాతి ఈ పోరాటాన్ని ఎలా సాగిస్తుందో?

శూరవర్మ మనసులో ఆలోచనలు సుళ్ళు తిరుగుతున్నాయి.

ఇంతకు ముందు శత్రువులు వేరు. ఇప్పటి శత్రువులు వేరు. గతంలోని శత్రువులు రాజ్యాలకోసం పోరాడేవారు. గెలిస్తే రాజ్యం చేసేవారు. నెమ్మది నెమ్మదిగా భారతీయ సంస్కృతీ సాగరం కలసి పోయేవారు.

కానీ ఇప్పుడు శత్రువు వచ్చింది రాజ్యం కోరో, ధనాశతోనో కాదు. ఈ కొత్త శత్రువుల దాడుల వెనుక మత విస్తరణ ఆకాంక్ష ఉంది. తాము పూజించే దేవుడినే అందరూ పూజించాలి, లేకపోతే చావాలి, అన్న పట్టుదల ఉంది.

నీరు, నూనె కలవనట్టు ఈ శత్రువు, ఈ సంస్కృతి సాగరంలో మిళితమవుతాడన్న ఆశలేదు. ఈ శత్రువు సాగరాన్ని మింగుతాడు. లేకపోతే సాగరంలో మునిగిపోతాడు. ఇలా శత్రువు తాకిడితో సమాజం తల్లడిల్లుతోంది. దానికి గంగాధర శర్మ ఒక ప్రతీక.

గంగాధర శర్మ పక్కన కూచున్నాడు శూరవర్మ.

గంగాధర శర్మ తల దించుకున్నాడు.

'నీటిని చూస్తున్నావు కదా, నీకది ఏం నేర్పిస్తోందో గమనించావా?' మృదువుగా అడిగాడు శూరవర్మ.

గంగాధర శర్మ మాట్లాడలేదు.

'ప్రకృతిలోని అణువణువూ మనిషికి బోలెడంత నేర్పాలని తహ తహలాడుతూంటుంది. తమలో నిక్షిప్తమై ఉన్న విజ్ఞానాన్ని మనిషికి నేర్పాలని తపన పడుతూంటుంది. ప్రకృతి నిర్జీవం కాదు. సజీవం. మన పూర్వీకులు ప్రకృతిలో మమేకం చెందారు. ప్రకృతి నుంచి విజ్ఞానాన్ని గ్రహించారు. ప్రకృతి మన ముందు ఉన్నప్పుడు మన సర్వేంద్రియాలకూ, ప్రకృతి నేర్పే పాఠాలను గ్రహించటం వైపు కేంద్రీకరించాలి. అది నేర్పే విజ్ఞానాన్ని అర్థం చేసుకోవాలి.'

గంగాధర శర్మ తల ఎత్తలేదు.

'ప్రవహించే నీరు ఏం చెపుతోంది?'

గంగాధరుడు మాట్లాడలేదు.

'నీరు చూడు, ఎలా ప్రవహిస్తోంది?'

నవ్వాడు శూరవర్మ.

'ప్రవహించే నీటి లక్షణం ఏమిటి?' అడిగాడు.

ఆలోచించి చెప్పాడు గంగాధర శర్మ.

'నీరు పల్లానికే ప్రవహిస్తుంది'

'ఈ నీటి గమ్యం ఏమిటి?'

'సముద్రంలో కలవటం'

'ఈ నది నీరు చూడు. వేగంగా ప్రవహిస్తోంది. అడ్డువచ్చిన దాన్ని కోసేస్తూపోతూంది. ఎప్పుడయితే కోయలేనంత శక్తిమంతమయిన బండరాళ్ళు అడ్డువస్తాయో, అప్పుడేం చేస్తుంది?. ఆగిపోతుందా? వంగి పక్కనుండి ప్రవహిస్తుంది. అలాగని

బండరాయిని వదలదు. తన నీటి ప్రవాహ వేగంతో దాన్ని కోస్తూనే ఉంటుంది. అది పది సంవత్సరాలు కావచ్చు, వేల వేల సంవత్సరాలు కావచ్చు. కానీ, ఆ బండరాయి మట్టి మట్టి అయి నీటిలో కొట్టుకు పోయేంతవరకూ కోస్తూనే ఉంటుంది. ఇప్పుడు మనం చూస్తున్న లోయలు, కొండల దారులు ఇలా నీటి కోతవల్ల ఏర్పడినవే.'

గంగాధర శర్మ తలెత్తి శూరవర్మ వైపు చూశాడు.

నీటి అలలపైని సూర్యకాంతి కిరణాల వెలుతురు శూరవర్మ ముఖంపై చిందులేస్తోంది. 'మనిషి కూడా నీటిలాంటి పట్టుదలను, దీక్షను, ప్రణాళికను ప్రదర్శించాలి. గమ్యం ఎంచుకోవాలి. ఆ దిశగా సాగిపోవాలి. అడ్డంకులెదురవుతాయి. తన పరిమితులను గుర్తించాలి. తన శక్తిని గ్రహించాలి. దాటగలిగిన అడ్డంకులను దాటి ముందుకు సాగాలి. దాటలేని వాటిని మొండిగా ఎదిరిస్తూ, ప్రయాణాన్ని నిలిపివేయాల్సిన అవసరం లేదు. అడ్డంకిని వదలి వంగి పక్కకు తొలగాలి. వీలున్నప్పుడల్లా అడ్డంకిని బలహీనం చేస్తూ సాగాలి. గమ్యం చేరేవరకూ సాగుతూనే పోవాలి. దారిలో, తనలాగే గమ్యం వైపు ప్రయాణిస్తున్న వారితో చేయి కలపాలి. ముందుకు సాగాలి. ఒకక్సారి, ఇద్దరిదీ ఒకే గమ్యం అని తెలిసి చేయి కలపాలి. ముందుకు సాగాలి. ఒక్కసారి, ఇద్దరిదీ ఒకే గమ్యం అని తెలిసిన తరువాత ఇక అహంకారాలు, అస్తిత్వాల ప్రసక్తి రాకూడదు. కలసి ముందుకు సాగుతూనే ఉండాలి. అవకాశం దొరికితే జలపాతంలా దూకుతూ, హోరుగా సాగిపోవాలి. లేనప్పుడు మంద్రంగా ప్రవహించాలి. పరిస్థితికి తగ్గట్టు ప్రవర్తించి విచక్షణ ప్రదర్శించాలి. కానీ గమ్యం చేరేవరకూ ఆగకూడదు.'

విస్ఫారిత నేత్రాలతో శూరవర్మ మాటలు వింటున్నాడు గంగాధర శర్మ.

'అధిగమించలేని అడ్డంకి ఎదురయితే ఆగిపోకూడదు. పక్కకు తొలిగి ప్రయాణించాలి. కానీ అడ్డంకిని నెమ్మది నెమ్మదిగా అధిగమించాలి. బలహీనతలను బలంగా మార్చుకుంటూ సాగాలి.'

గంగాధర శర్మను గమనిస్తున్న శూరవర్మ సంతృప్తిగా నిట్టూర్చాడు గంగాధర శర్మ ఆలోచనలో పడటం చూసి.

'త్వరలో నువ్వు నాతో పాటు వారణాసి వస్తున్నావు' అన్నాడు లేస్తూ.

తల ఊపాడు గంగాధర శర్మ.

ఇప్పుడతని కళ్ళల్లో దైన్యం లేదు. పట్టుదల ఉంది. ఆత్మ విశ్వాసం ఉంది.

✡✡✡

తెల్లవారుతోంది.

ప్రయాణానికి సిద్ధమౌతూ, యధాలాపంగా బయటకు చూసిన శూరవర్మ ఆశ్చర్యపోయాడు.

ఆయాసపడుతూ, అతికష్టంతో తనవైపే వస్తోంది, గంగాధర శర్మ, చంద్రశేఖరుడు మాతృమూర్తి.

ఆమెని చూడగానే చేస్తున్న పని వదిలి గబగబా బయటకు వచ్చి నమస్కరించాడు శూరవర్మ.

'మీరింత శ్రమపడి ఇంత దూరం రావాలా? కబురు పెడితే నేనే వచ్చేవాడిని కదా?' అన్నాడు గౌరవంగా.

శూరవర్మకు ఆమె అంటే అమితమైన గౌరవం. గంగాధర శర్మ తండ్రి శూరవర్మ గురువు. కత్తి యుద్ధంతో పాటు భారతీయ తత్వచింతనను కూడా నేర్పారు. ఆయన బోధించిన తత్వం శూరవర్మ జీవిత తత్వంగా మారింది. 'కత్తితో సాధించే విజయం భౌతికమయింది. మాటతో సాధించే విజయం మానసికమయింది. శాశ్వతమైనది. కానీ ప్రపంచం కత్తి విజయానికే ప్రాధాన్యం ఇస్తుంది. అందుకే వ్యక్తి మానసికంగా ఎంత దృఢ తరుడయినప్పటికీ, శారీరకంగా కూడా అంతే దారుఢ్యం కలిగి ఉండాలి. దెబ్బకు దెబ్బ సమాధానం ఇచ్చి, మాటతో మనసు గెలవగలిగి ఉండాలి.' అని బోధించాడు. ఆ మాటలు శూరవర్మ మనసుకు హత్తుకుపోయాయి.

అందుకే తన గురువుగారి భార్య తన వద్దకు వచ్చే సరికి ఉబ్బితబ్బియ్యాడు. గౌరవ వినయాలు ప్రదర్శించాడు.

ఆమె ఆయాసపడుతూ రాయిపైన కూచుండిపోయింది.

శూరవర్మ ఆమె పాదాల చెంత, తలవంచి కూర్చున్నాడు.

‘శూరవర్మా.. నువ్వు చేస్తున్న సాహసం, త్యాగాలు నాకు తెలుసు‘ నిశ్శబ్దాన్ని భంగం చేస్తూ అంది.

శూరవర్మ తలఎత్తలేదు. మౌనంగా ఉన్నాడు.

గురుపత్ని తల్లితో సమానం. ఆమె ముందు తలెత్తి కూచోవటం, దర్పం ప్రదర్శించటం కూడని పని.

‘నువ్వు వారణాసి ప్రయాణం ఒక పై తొడుగు మాత్రమే. నిజాని, నువ్వు వెళుతున్నది వారణాసి దేవాలయాల సంరక్షణ కోసమని, దేవాలయాలను ధ్వంసం చేసే తురకలతో పోరుకని నాకు అనిపిస్తోంది. నిజమేనా?‘ సూటిగా అడిగింది.

✡ ✡ ✡

(కొనసాగింపు వచ్చేసంచికలో)

ఈ నవల క్రిందటి భాగాల కోసం

కౌముది గ్రంథాలయాన్ని సందర్శించండి
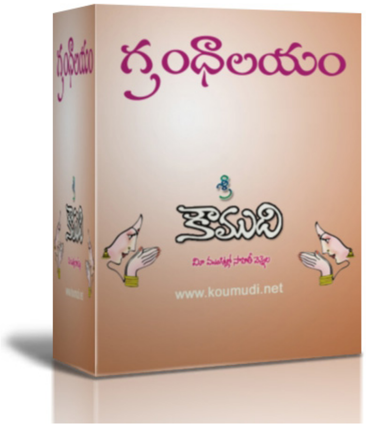
Click here to go to KOUMUDI Library